

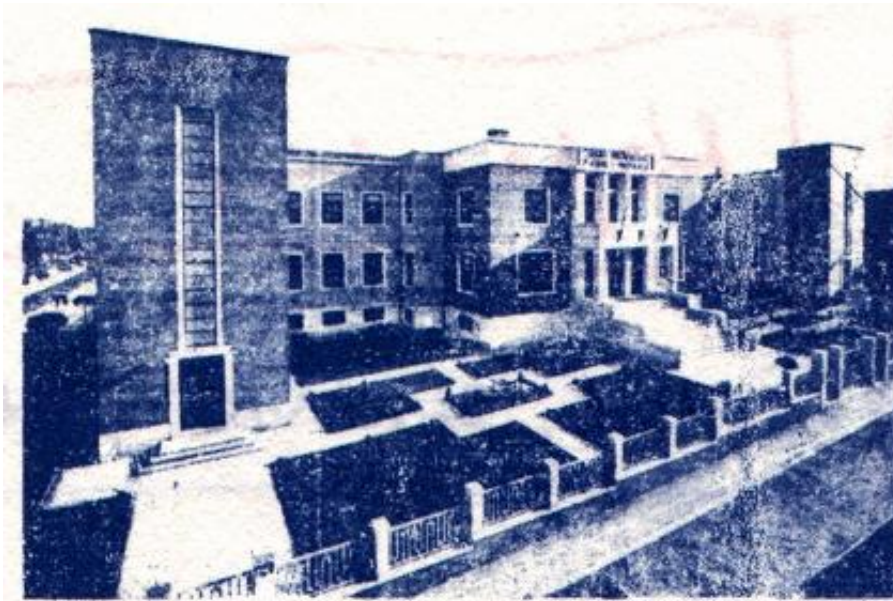
Zavod za javno zdravstvo Istarske županije: Povijest i vizija

Ljubomira Radolović, dr.med., ravnateljica
Zavod za javno zdravstvo Istarske županije

I. POVIJEST

Zgrada u kojoj je danas smješten Zavod izgrađena je 1936/1937. godine za potrebe ustanove javnozdravstvenog tipa. Na prvom je katu radio Antituberkulozni dispanzer dok su se na drugom katu nalazili laboratoriji. Godine 1947. osniva se Sanitarno-epidemiološka stanica. Dana 1. srpnja 1952. Sanitarno-epidemiološka stanica integrira se s Domom narodnog zdravlja u jednu ustanovu. Higijenski zavod Pula osnovan je 1. ožujka 1956. godine, kao centralna zdravstvena ustanova u Istri. Dana 15. srpnja 1960. godine Higijenski zavod postaje Zavod za narodno zdravlje i socijalni rad. Dana 28. travnja 1961. godine Zavod dobiva novo ime - Zavod za zaštitu zdravlja Pula, da bi od 1967. godine obavljao funkciju međuopćinskog zdravstvenog centra za čitavo područje Istre. Rješenjem Trgovačkog suda u Rijeci od 1994. godine Zavod mijenja ime u Zavod za javno zdravstvo Istarske županije.

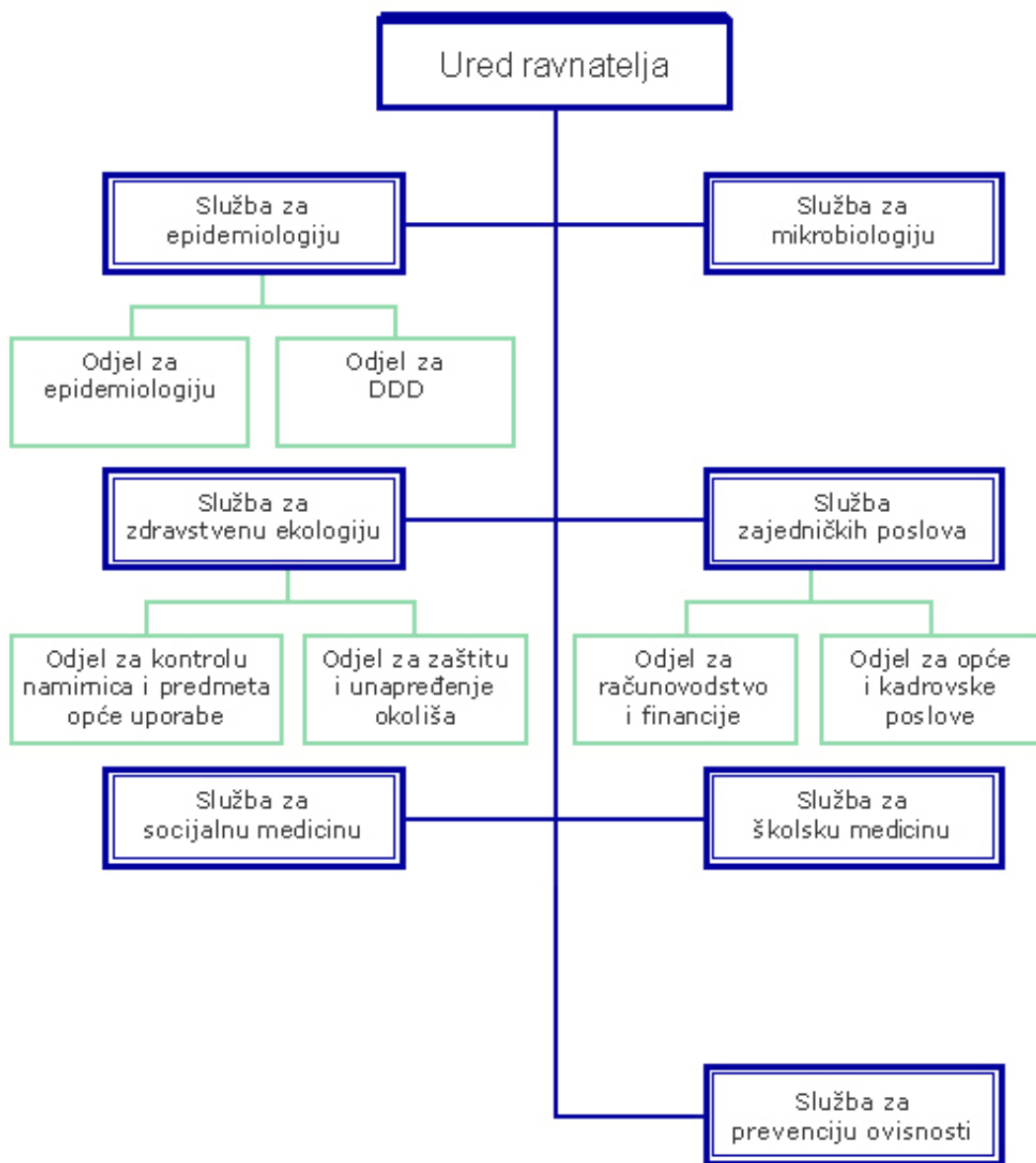
Slika 1. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - nekad

II. SADAŠNJOST

Organizacija

Slika 2. Organizacija Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije

Kadrovi

Zavod za javno zdravstvo zapošljava danas **142 radnika na neodređeno vrijeme** i 13 radnika na određeno vrijeme (pripavnici, zamjena za porodiljski) Tako ukupno zapošljavamo 155 radnika. Među zdravstvenim radnicima i suradnicima visoke stručne spreme (ukupno 43) najviše ima liječnika (25).

U 2005. godini imamo:

5 magistra znanosti (od toga 3 liječnika),
1 doktorat u toku,
3 magisterija u toku
15 specijalista (u toku su 2 specijalizacije iz školske medicine).

2 sanitarne inženjerke završavaju **razlikovnu godinu stručnog studija sanitarnog inženjera**.

Krajem 2002. godine svi voditelji službi, liječnice u školskoj i socijalnoj medicini završile **bazičnu edukaciju iz teorije izbora i realitetne terapije**, a zainteresiranima je omogućeno i daljnje školovanje.

Prostor

Osim matične zgrade Zavoda u Nazorovoj 23, Zavod djeluje na još nekoliko lokacija. U Puli, Istarska 13 djeluje školska medicina, u Umagu epidemiologija, u Bujama školska medicina, u Pazinu školska medicina i epidemiologija, u Labinu školska medicina i epidemiologija, u Poreču školska medicina i epidemiologija, u Rovinju školska medicina i epidemiologija, u Buzetu epidemiologija. Svi djeluju unutar prostora domova zdravlja osim školske medicine u Pazinu koja djeluje unutar zgrade osnovne škole. Prostor nas ograničava u širenju osnovne djelatnosti, a razmišljamo i o uređenju biblioteke i

arhive. U toku su građevinski radovi u suterenu gdje uređujemo prostor za praone, sterilizaciju i odsjek za podloge.

Oprema

Laboratorijsku i informatičku opremu redovito obnavljamo, kao i vozni park od 17 vozila. U Zavodu imamo 76 osobnih računala ili **1 osobno računalo na 2 radnika** u Zavodu, a 58 djelatnika prošlo je osnovnu informatičku edukaciju o trošku Zavoda. Imamo **78 e-mail adresa** (26 glavnih i 52 internih), **pristup internetu** omogućen je **na 23 računala** većem broju stručnjaka kako unutar same službe tako i preko računala u sali za sastanke – biblioteci. **Pristup internetu i e-mail adrese** imaju sve ordinacije u **tzv. ispostavama po Istri**. Za glavninu poslova koje obavljamo posjedujemo odgovarajuće kompjuterske programe, nedostaju jedino u službi za školsku medicinu.

Aktivnosti

Zavod je uz pomoć Kluba rekreativaca u prirodi "Istra"-KRUPP 2001. godine u blizini matične ustanove označio **stazu za pješčenje "Drenovica"** (dužine 3,5 km, većinom prolazi kroz šumu) i poklonio je radnicima i građanima Pule na korištenje. Tiskali smo i kartu staze, a na samoj stazi više puta godišnje vezano uz obilježavanje značajnih uz zdravlje vezanih datuma organiziramo pješčenje za radnike Zavoda i građane.

Od 1998.godine obilježavamo **28. travnja** kao **Dan Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije**. Program obuhvaća pješčenje za građane, radnike i naše umirovljenike, sportske igre (nogomet-muški, odbojka-žene, ptezanje konopa-žene), svečani dio za uzvanike te druženje za sve radnike Zavoda.

Naši radnici od 2002. godine sudjeluju na **sportskim susretima radnika u zdravstvu** te bilježe značajne rezultate posebno u disciplini cross country – žene (2002.g. 1. mjesto, 2003. g. 3. i 4. mjesto) i šahu (2002. 3. mjesto).

Uz redovan rad **Stručnog vijeća** u Zavodu održavamo **stručne sastanke** na kojima uz obavezno stručno predavanje razmijenjujemo i informacije sa stručnih skupova i drugo.

Zavod izdaje slijedeće **publikacije**:

Mjesečno:

- Bilten o kretanju zaraznih bolesti

Polugodišnje:

- Javnozdravstveni glas

Godišnje:

- Zarazne bolesti u Istarskoj županiji

- Podaci o zdravstvenom stanju pučanstva i radu zdravstvene djelatnosti u Istarskoj županiji

- Izvješće o kvaliteti prehrane u predškolskim ustanovama grada Pule

- Izvješće o kakvoći mora na morskim plažama u Istarskoj županiji

- Izvješće o kakvoći vode u Istarskoj županiji

- Ispitivanje vode za piće prema programu javnozdravstvenih mjera grada Pule

- Izvješće o kakvoći zraka u Istarskoj županiji

Povremeno:

- Županijska slika zdravlja i prijedlog strategije unapređenja zdravlja u Istarskoj županiji

- Gradska slika zdravlja

Imamo našu **web stranicu** od 2001. godine (www.zzjiz.hr).

Sredstva komunikacije sa zdravstvom (primarna i bolnice) su uglavnom pošta ili telefon dok je e-mail komunikacija u našoj županiji tek u začetku zbog njihove loše informatičke opremljenosti. Za struku objavljujemo i **Javnozdravstveni glas** kako bi ih informirali o stanju zdravlja i radu u našoj županiji.

Početakom 2003. godine osmišljena je "**Anketa o mogućnostima unapređenja suradnje između Zavoda za javno zdravstvo i ordinacija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti**" i distribuirana po ordinacijama. Na ovu anketu je odgovorilo 77 liječnika iz primarne zdravstvene zaštite (oko 50%). Razne oblike suradnje sa Zavodom ocjenjuju vrlo dobrom ocjenom (od 3,94 do 4,38). Od Zavoda očekuju u najvećem broju (62 odgovora) izradu i dostavu zdravstveno-propagandnih materijala (letci,

brošure, plakati...), zatim osjećaju potrebu za dodatnom edukacijom kako bi kvalitetnije obavljali preventivne preglede (49 odgovora), edukaciju edukatora te iskazuju želju za edukacijom i pokretanjem škole odvikavanja od pušenja (oba po 27 odgovora).

Suradnja sa politikom odvija se kroz prisustvovanje sjednicama gradskih i županijskih poglavarstava kada obrazložimo izvješća, prijedloge programa ili krizne situacije (npr. voda, trihinelozna i sl.). Posebno ističemo suradnju u sklopu projekta "Rukovođenje i upravljanje za zdravlje" te tematsku sjednicu koja je održana u Zavodu i učestvovanje uz ostale članove tima na Županijskom poglavarstvu "Plan za zdravlje Istarske županije".

Skrb o okolišu

Posebno kao ustanova skrbimo o okolišu. Ponašamo se prema **Zakonu o otpadu**, pravilno skladištimo sve vrste otpada (infektivni, kemijski itd), infektivni autoklaviramo i odlažemo kao inertni komunalni otpad, a kemijski (otapala, staklarija, PVC, itd.) odlažemo u sekundarno odlagalište otpada i jednom godišnje odvozimo putem ovlaštene tvrtke na zbrinjavanje. Također 4 puta godišnje kontroliramo otpadne vode iz našeg tehnološkog procesa koje ulaze u sustav javne odvodnje.

Financiranje

Zavod se za svoje poslovanje financira iz više izvora.

U 2004. godini prihodi od HZZO-a 28,81%, prihodi od proračuna (središnji i lokalni) 6,25% i ostali prihodi (raznih korisnika) 64,94%.

Stupanjem na snagu Zakona o porezu na dodanu vrijednost Zavodi su svrstani u porezne obveznike, što u uvjetima neizvršavanja plaćanja od strane naših kupaca, poglavito se to odnosi na Opću bolnicu Pula koju do sada nismo mogli naplatiti, generira manjkom likvidnih sredstava a postoji obveza redovitog izvršavanja plaćanja po tom osnovu.

O Službama

Služba za socijalnu medicinu

Zavod za javno zdravstvo Istarske županije jedan je od Zavoda koji ima ustrojenu Službu za socijalnu medicinu. Imamo 2 liječnika specijalista odnosno prema preporuci struke 2 tima (5 djelatnika). Uključeni smo u projekt "**Rukovođenjem i upravljanjem za zdravlje**" dajući stručnu podlogu "Županijskoj slici za zdravlje", "Strateškom okviru za zdravlje" i "Županijskom planu za zdravlje". Pionir smo pokreta "**Zdravih gradova**" u našoj Županiji kao dugogodišnji koordinatori pulskog projekta. Prisutni smo kroz podršku **Motovunskoj ljetnjoj školi unapređenja zdravlja** od njenog početka. Prikupljamo godišnje preko 500 izvješća o radu i pobolu iz svih ordinacija na području Istarske županije, izvješća o radu bolnica i stacionara, izvješća o svim kadrovima zaposlenim u zdravstvu. Navedene podatke objavljujemo u godišnjoj publikaciji "**Podaci o zdravstvenom stanju pučanstva i radu zdravstvene djelatnosti u Istarskoj županiji**". Iz bolnica prikupljamo zapise o svakom pojedinačnom otpuštenom pacijentu. Za navedene zadaće opskrbljeni smo odgovarajućim softwareima. Od 1999. počeli smo s ponovnim osnivanjem, jedinog **županijskog registra za rak u Hrvatskoj**. Od 2000. godine uređujemo **stručno glasilo Zavoda "Javnozdravstveni glas"** osmišljeno kao sredstvo komunikacije prvenstveno s primarnom zdravstvenom zaštitom, ali i drugim partnerima. Uređujemo web stranice Zavoda, a posebno naglašavamo da svi zainteresirani na njima mogu naći razna izvješća te rezultate analiza vode za piće i zraka. Organizator smo akcija **obilježavanja značajnih datuma** vezanih uz zdravlje. Pored nepušenja, posebno promičemo **tjelesnu aktivnost** organizirajući **pješaćenje** za djelatnike Zavoda i građane stazom "Drenovica. Služba za socijalnu medicinu provodi već 10 godina program **unapređenja kvalitete prehrane u predškolskim ustanovama**. U suradnji sa Centrom za prevenciju i vanbolničko liječenje ovisnosti u Puli izradili smo **letak - vodič kroz slobodno vrijeme mladih**, a ove godine realizirali smo **publikaciju na istu temu** (u pripremi za tisak, realizacija u jesen, Grad Pula). Objavili smo brošuru "**Zdravim načinom života do zdravog srca**" te osmislili letak "**Ranim otkrivanjem mnoge su žene pobijedile rak dojke**". Želimo činiti i više, ali smo limitirani sredstvima za postojeće djelatnike. Status socijalne medicine ostaje neriješen, iako Istarska županija godinama plaća dio poslova, a mi, dosta uspješno, nudimo razne programe kojima djelomično pokrивamo troškove ove službe. S druge strane socijalna medicina svakim danom dobiva na značaju kroz nove obveze na organizaciji i provođenju raznih javnozdravstvenih aktivnosti, ali je za status ove službe neophodno utvrditi mrežu i regulirati kontinuirano financiranje u skladu s značajem ove službe. Tako bi, prema preporuci struke, Službu za socijalnu medicinu našeg Zavoda trebalo **proširiti 1 gerontološkim timom** koji bi pratio i planirao skrb o starima što već i danas radimo u okviru **Centra za gerontologiju** u osnivanju, a željeli bi svoje dosadašnje aktivnosti na

Registru za rak i unapređenju prehrane podijeliti, također prema preporukama struke, s dodatnim **1 timom za promociju zdravlja**, 1 timom za kronične nezarazne bolesti i 1 timom za fiziologiju prehrane.

Služba za epidemiologiju

Naša Služba za epidemiologiju osim skrbi o 206.344 stanovnika, u razdoblju od travnja do kraja listopada **skrbi o zdravstvenoj sigurnosti više od 2 milijuna turista** pružajući preventivnu zdravstvenu zaštitu (epidemije trovanja hranom, tretiranje ugriza životinja, cijepljenje protiv hepatitisa B, tetanusa ili bjesnoće prema indikaciji i slično). To je moguće zahvaljujući organizaciji kroz dislocirane jedinice – ispostave koje imamo u svim većim gradovima (Pula, Buzet, Pazin, Umag, Poreč, Rovinj, Labin) i koje mogu promptno reagirati. Služba za epidemiologiju surađuje sa sanitarnom inspekcijom u redovitom radu i u kriznim situacijama (epidemije, skrb o oboljelim od tuberkuloze, preventiva antraksa, SARS-a, u zdravstvenom odgoju – higijenski minimum, susreti s turističkim organizacijama pred sezonu, obavještanje kod opetovano nezadovoljavajućih briseva čistoće, ukazivanje na rizične punktove i nekvalitetno i neovlašteno obavljanje DDD mjera itd.) U Zavodu su održani međuprofesionalni sastanci na temu antraksa i SARS-a. Epidemiolozi su članovi **preventivnih stožera protiv bjesnoće na županijskom i lokalnom nivou**. Također smo, uz mikrobiologa, **članovi komisija za intrahospitalne infekcije** u Općoj bolnici Pula i Bolnici "Prim. dr. Martin Horvat" Rovinj. Pored već navedenih sastanaka pred turističku sezonu istakli bi **obilazak objekata nakon nezadovoljavajućeg nalaza briseva čistoće** te savjete pravnim i fizičkim osobama kako da poboljšaju higijenu objekta što je prema našem saznanju jedinstvena praksa u našoj zemlji. Sa školama i vrtićima surađujemo pored redovnog rada kroz predavanja za odgajatelje i nastavnike po potrebi i na zahtjev. Posebno ističemo **sastanak s ravnateljima osnovnih škola na temu AIDS-a i HIV pozitivne djece u školama**. Snimili smo **videokasetu "Prikaz dijela higijenskih uvjeta i postupaka u proizvodnji, prometu i usluživanju namirnica"** za potrebe tečaja higijenskog minimuma, **tiskali letke o bjesnoći i komarcima**. Od 1999. godine u suradnji s doc.dr.sc. Enrihom Merdićem s Pedagoškog fakulteta iz Osijeka provodimo **istraživanje "Fauna komaraca Istre"**. Uzorkovano je 70 postaja duž zapadne obale i središnjeg dijela Istre, ukupno obrađeno 700 jedinki komaraca, a iz tog materijala determinirano je 14 vrsti komaraca.

Također ističemo **nužnost pripravnosti**, koju Ministarstvo zdravstva za zavode još nije propisalo, iako se ona, zbog stalne prijetnje ulaska neke zarazne bolesti u našu zemlju posebno u našu županiju zbog njezinog zemljopisnog položaja i otvorenosti, provodi (formalno zimi vikend pripravnost, a ljeti tjedna pripravnost, uz napomenu da je na mobitel moguće uvijek tijekom 24 sata dobiti epidemiologa). Iz navedenoga proizlazi činjenica da pripravnost nije priznata i da za nju nisu osigurana financijska sredstva. Epidemiologija baš kao i socijalna medicina vapi za barem **1 timom za kronične nezarazne bolesti** u našem Zavodu. Kardiovaskularne bolesti, rak dojke, ali i ostale maligne bolesti su i u našoj županiji prioritetni zdravstveni problemi za koje zajedno sa Županijom, strukom i udrugama razrađujemo županijski plan za zdravlje uz paralelno otpočete korake u intervenciji (npr. **predavanja o ranom otkrivanju raka dojke vezano uz tečaj higijenskog minimuma**).

Posebno bi željeli istaknuti **dobru stručnu suradnju sa službom za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**.

Služba za mikrobiologiju

Služba za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije **jedina je mikrobiološka služba u našoj županiji** i obavlja mikrobiološke pretrage za bolnicu i izvanbolničku službu. "Problem" je što je ova služba dobro opremljena, kadrovski i opremom, te je i rangu s najvećim Zavodima u Hrvatskoj. Stoga obavlja brojne, ali i skupe pretrage. Osim toga, uključena je u nacionalni program sprječavanja i suzbijanja tuberkuloze (po broju pregledanih uzoraka godišnje u Hrvatskoj odmah smo iza Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo) te nas to svrstava u **drugu razinu laboratorija za dijagnostiku tuberkuloze**, što znači da obavljamo sve nivoe pretraga osim referalnih nalaza.

Uz epidemiologe sudjelujemo u **preventivnoj zdravstvenoj zaštiti turista** za što smo kao i epidemiologija zatražili od HZZO-a dodatno plaćanje. Uz dugogodišnji uspješan razvoj ove službe postoji dugogodišnji problem neplaćanja mikrobioloških usluga od strane Opće bolnice Pula **uvođenjem limita od strane HZZO-a** za vanbolničke pacijente te najnovijim smanjenjem cijena najčešćih usluga po PPTP postupku. Mi ne možemo utjecati na broj pacijenata koji će zatražiti naše usluge jer svakog pacijenta s "crvenom" uputnicom moramo primiti. U početku smo stoga obavljali 40 - 50 % više usluga od limita, ali smo ih silom prilika morali reducirati. Na žalost bili smo prisiljeni ukinuti neke pretrage (hepatitis) koje smo nedavno uveli kako materijal ne bi morali slati u Zagreb i kako bi na taj način naši pacijenti brže dobili nalaz. Daljnji opstanak i razvoj ove službe limitirani su nažalost ne opremom niti ljudskim potencijalima već nedostatkom financijskih sredstava.

Služba za zdravstvenu ekologiju

Služba za zdravstvenu ekologiju ima dva odjela: za zaštitu i unapređenje okoliša te kontrolu namirnica i predmeta opće uporabe, sa ukupno **39 zaposlenih radnika**, od toga 18 radnika sa visokom ili višom stručnom spremom. Za rad smo opremljeni suvremenom opremom, te pružamo **suport sanitarnoj inspekciji i gospodarstvu** od praćenja procesa rada, gotovog proizvoda do otpadnih voda, krutog otpada i zraka. Služba za zdravstvenu ekologiju posjeduje **više od 10 raznih ovlaštenja** za praćenje zdravstvene ispravnosti i kakvoće elemenata okoliša i to: od Ministarstva zdravstva (za specijaliziranu djelatnost praćenja **zdravstvene ispravnosti namirnica, predmeta opće uporabe i vode**; za obavljanje mjerenja i predviđanja buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (za ispitivanje i praćenje **kakvoće voda-površinske i otpadne**), Ministarstva zaštite okoliša i prostornog planiranja (za obavljanje stručnih poslova praćenja **kakvoće zraka i emisija u zrak**; za **ispitivanje otpada**; za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša u vezi s **praćenjem stanja atmosfere, hidrosfere i litosfere kao sastavnica okoliša (monitoring)**); za izradu **stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša**), Ministarstva poljoprivrede i šumarstva (za **ispitivanje sirovog mlijeka i meda**). Naši radnici su **članovi komisija za ocjenu kvalitete maslinovog ulja, mlijeka i mliječnih proizvoda na smotrama proizvođača. Kvalitetu vlastitog rada** potvrđujemo neobaveznim, dragovoljnim redovitim (nekoliko puta godišnje) sudjelovanjem u **međulaboratorijskim ispitivanjima sa međunarodnim ustanovama** u Tullnu – Austrija (za površinske i otpadne vode), Brisellu (za površinske vode) i Monacu (za morski sediment i za namirnice: riba i riblji proizvodi, školjke, rakovi). Visoki kadar obavio je **edukaciju** pri Državnom zavodu za normizaciju i mjeriteljstvo **o ustrojstvu laboratorija prema HRN 17025** koja odgovara **EU ISO/IEC** te smo pokrenuli akreditaciju Odjela prema navedenoj normi. Osim ispitivanja iz domene zdravstvene ispravnosti, glavninu svog rada i razvoja vezali smo za potrebe **turizma i privrede Istarske županije**. Iz toga dijela proizlazi i **više od 70% prihoda** Službe za zdravstvenu ekologiju. Sudjelujemo u izradi stručnih podloga za studije utjecaja na okoliš za što također posjedujemo ovlaštenja Ministarstva zaštite okoliša, a naši su radnici i članovi Komisije pri istom ministarstvu za procjenu i ocjenjivanje studija utjecaja na okoliš. **Suradujemo sa vrtićima i školama od edukacije i posjeta djece do suporta u izradi radova za natjecanja iz biologije i sl.** Posebno brinemo o davanju **informacija građanima putem interneta** o rezultatima analiza mora (www.istra-istria.com), vode (www.zziziz.hr), zraka (www.zziziz.hr). U zadnje tri godine razvoj smo usmjerili praćenju razine buke, mjerenja emisija iz stacionarnih izvora te **kakvoće zraka putem automatskih postaja (prvi u Hrvatskoj)**. Razvoj sada usmjeravamo prema **ekotoksikologiji namirnica i predmeta opće uporabe** te **ispitivanju otpada** za što nam osim kompletiranja suvremene opreme i dodatne edukacije osoblja treba i posebno uređeni prostor. Služba za zdravstvenu ekologiju prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša na zdravstveno stanje stanovništva, utvrđuje zdravstvene potrebe stanovništva i predlaže programe mjera zdravstvene zaštite, sudjeluje u školovanju iz područja javnog zdravstva i u provedbi stručnih i znanstvenih istraživanja. Napominjemo da je prema preporuci struke ekologiju potrebno ojačati kroz financiranje **1 tima za zdravstvenu ekologiju i 1 tima za fiziologiju prehrane**.

Od 2005. godine angažirani smo u pružanju konzultantskih usluga uvađanja HACCP sustava, za koje potrebe su djelatnici posebno educirani i posjeduju certifikate.

Služba za školsku medicinu

Po stažu u Zavodu za javno zdravstvo najmlađa služba (od 1998.godine) je Služba za školsku medicinu čijih 7 timova obavlja preventivno-odgojne mjere za osnovne i srednje škole, a od ove godine i za fakultete. Ova služba provodi sistematske preglede za upis u I razred osnovne škole, u V r.O.Š., zatim u I r. S.Š., sistematske preglede za profesionalnu orijentaciju učenika VIII r.O.Š., preglede za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture, rad u komisijama za opservaciju učenika sa smetnjama u psihofizičkom razvoju, provodi zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja s učenicima, nastavnicima i roditeljima, savjetovališni rad i pomoć u rješavanju temeljnih problema djece, adolescenata, roditelja, učitelja, cijepljenje školske djece prema kalendaru cijepljenja. Osim navedenog školska liječnica je uključeni u rad projekta prve istarske **škole koja promiče zdravlje OŠ "Vladimir Nazor" iz Pazina**, a u sklopu Hrvatske i Europske mreže škola koje promiču zdravlje. Iako je 1998. godine prihvaćeno 7 timova danas, zbog manjeg broja djece, **HZZO priznaje 6 timova** školske medicine. Obzirom na veliki normativ od 5000 djece, proširenje kalendara cijepljenja i terenski rad otežano je obavljanje svih potrebnih aktivnosti stoga bi za područje naše županije bilo potrebno školovati i **financirati još 2 tima školske medicine** (prema preporuci struke na nacionalnom nivou).

Služba za prevenciju ovisnosti

Temeljem Izmjena i dopuna Zakona o suzbijanju zlorabe droga (Narodne Novine br. 163/2003 od 16. listopada 2003. godine) od **1. travnja 2004. godine Centar za prevenciju i vanbolničko liječenje ovisnosti Pula, nakon 8,5 godina postojanja bez pravnog statusa, postao je dio Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije**. Bivši Centar za vanbolničko liječenje ovisnosti formiran je kao organizacijska jedinica Zavoda pod nazivom Služba za prevenciju ovisnosti.

Navedena Služba smještena je temeljem Ugovora o korištenju prostora zaključenog sa Gradom Pula na istoj adresi kao i bivši Centar.

Stručni kadar nastavio je sa radom u istom sastavu (temeljem ugovora o radu na neodređeno, određeno vrijeme i ugovora o djelu) kako slijedi:

- 1 liječnik specijalist, kao voditelj Službe,
- 2 liječnika specijalista psihijatra,
- 1 liječnik,
- 1 sociolog,
- 1 psiholog i
- 2 SSS radnika

Financiranje Službe za ovu godinu provodi se iz **proračuna Grada Pule i Istarske županije, te iz proračuna države** preko Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Služba za prevenciju ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije provodi prevenciju, dijagnostiku, liječenje, rehabilitaciju i resocijalizaciju mladih osoba sa rizikom, povremenih uzimatelja i ovisnika o psihoaktivnim drogama.

Ciljevi rada Službe su:

1. Provođenje organiziranih preventivnih odgojno-obrazovnih programa.
2. Provođenje mjera što ranijeg otkrivanja početnih konzumenata droga i ovisnika.
3. Liječenje, rehabilitacija i resocijalizacija ovisnika, konzumenata i njihovih obitelji.
4. Smanjenje rizika i broja inficiranih osoba uzročnicima B, C hepatitisa i AIDS-a.
5. Smanjenje broja ovisnika.
6. Uključivanje barem 50% ovisničke populacije u terapijske programe Službe i terapijske zajednice.
7. Epidemiološko praćenje problema ovisnosti.
8. Edukacija zainteresiranih stručnjaka za rad s ovisnicima.
9. Povezanost i suradnja s institucijama, udrugama i terapijskim zajednicama na području Republike Hrvatske i inozemstvu.
10. Stručna i znanstvena istraživanja.

Program rada Službe za prevenciju ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo istarske županije

1. Savjetodavni i edukacijski rad s djelatnicima škola i fakulteta, zdravstvenim djelatnicima, medijskim djelatnicima i nevladinim udrugama i organizacijama.
2. Savjetodavni rad s rizičnom populacijom, djecom, mladima i njihovim obiteljima.
3. Rad s konzumentima i ovisnicima uz testiranje na droge.
4. Prevencija AIDS-a, B i C hepatitisa.
5. Pojedinačni metadonski program i supervizija provođenja metadonskog programa.
6. Rad s apstinentima u Klubu liječenih ovisnika ili pojedinačno.
7. Registracija ovisnika i praćenje (epidemiologija) pojave bolesti ovisnosti na području djelovanja Službe.
8. Osnivanje Županijskog registra osoba liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih tvari.
9. Znanstveno istraživanje pojave zlorabe sredstava ovisnosti.

III. VIZIJA

Od vremena prije osnutka Higijenskog Zavoda, period 1947-1956. godine sa zaposlene 3 stručne osobe VSS, Zavod je danas razvijena preventivna zdravstvena ustanova s 15 puta više visoko kvalificiranih stručnih kadrova većinom specijaliziranih u svojoj struci.

U viziji razvoja jedne Ustanove, pa i naše, najvažniji je kadrovski, ljudski potencijal pa je taj osnovni uvjet zadovoljen uz nastavak edukacije prilagođene novim izazovima usklađivanja europskim integracijama. U budućnosti javnog zdravstva u našoj Županiji vidimo Zavod za javno zdravstvo kao centralnu ustanovu preventivne medicine i prihvaćeni odnosno priznati veći značaj javnog zdravstva za zdravlje građana na nivou države i na lokalnoj županijskoj razini (što do sada nije bio slučaj).

Zaključujemo da su u našoj Županiji stvoreni osnovni preduvjeti i da su postignuti pozitivni pomaci zadnjih godina, naročito iskazani izradom "Plana za zdravlje Istarske županije". Stvorena je određena senzibilizacija građana o javno-zdravstvenim prioritetima u Istarskoj županiji a tome su doprinijeli suradnja sa drugim stručnjacima, regionalnom i lokalnom samoupravom, udrugama građana i javnim

medijima.

Prava vizija, ostvarenje javnog zdravstva odnosno brige o zdravlju naroda kako je to zamišljao njen osnivač naš učitelj dr. Andrija Štampar može istinski zaživjeti samo uz upornost, znanje i htijenje u zdravstvu, politici i svakom pojedincu naše Županije.

Slika 3. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - danas

Kontakt adresa:

Ljubomira Radolović, dr.med.
Ravnateljica
Zavod za javno zdravstvo Istarske županije
V. Nazora 23, 52100 Pula
tel. 052 529-003, fax. 052 222-151
e-mail: ravnatelj@zzjiz.hr